

Svar på skriftligt spörsmål SSS 758/2021rd

Svar på skriftligt spörsmål om finansieringsbehovet i fråga om IKT-investeringar i Västra Nylands välfärdsområde

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 758/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Pia Kauma/saml m.fl.:

Inom vilken tidsram planerar regeringen att bevilja ytterligare finansiering för ändringar av IKT-systemen i Västra Nyland, så att välfärdsområdet kan ta på sig ansvaret för att organisera de tjänster som det ålagts från och med den 1 januari 2023,

hur planerar regeringen att säkerställa finansieringen av arbetet för IKT-ändringar i välfärdsområdena under år 2022

och

hur ämnar regeringen säkerställa att människornas tjänster inte äventyras i ändringen på grund av otillräcklig finansiering?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt 15 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021, nedan införandelagen) anvisar staten för inrättandet av och verksamheten inom välfärdsområdena och kostnaderna för de tillfälliga beredningsorganen allmänt understöd enligt 5 § i statsunderstödslagen. Anslaget anvisas under moment 28.89.30 i statsbudgeten. Under 2021 och 2022 har det sammanlagda beloppet av utbetalda statsunderstöd uppgått till cirka 62,019 miljoner euro. Av detta totala belopp har sammanlagt cirka 4,361 miljoner euro anvisats till Västra Nylands välfärdsområde.

Anslaget har betalats till välfärdsområdena med stöd av finansministeriets beslut utan en särskild ansökan av sökanden eller en egen finansieringsandel. Finansiering har genom motsvarande förfaranden genomförts också för HUS-sammanslutningens beredning och till Helsingfors stad för uppgifter som hänför sig till den ekonomiska förvaltningen till följd av social- och hälsovårdsreformen.

I enlighet med vad som föreskrivs i statsrådets förordning om finansiering som beviljas 2021 och 2022 för beredningen av välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens verksamhet (664/2021) har understöden till välfärdsområdena fastställts med hjälp av kriterier som baserar sig på en grunddel, invånarantal och antalet nuvarande organiseringsansvariga. Högst en femtedel av anslaget som har tilldelats utgörs av en lika stor del för varje välfärdsområde (grunddel). Av anslaget har högst två femtedelar tilldelats på grundval av invånarantalet i kommunerna i välfärdsområdena (invånarantal). Dessutom har högst två femtedelar av anslaget tilldelats på basis av antalet myndigheter som organiserar uppgifter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet i välfärdsområdet (antalet organiseringsansvariga) när införelagen träder i kraft.

Dessutom har man vid beredningen av social- och hälsovårdsreformen (se RP 241/2020 rd, kap. 4.2.1.9 Informations- och kommunikationstekniska tjänster och lösningar (IKT-tjänster) och kap. 4.2.1.13 Ändringskostnader) identifierat att en av de största ändringskostnaderna till följd av reformen är IKT-kostnaderna. I samband med beredningen av planen för de offentliga finanserna för åren 2022–2025 specificerade regeringen beräkningen av ändringskostnaderna, och i rambeslutet ingår ett anslag på sammanlagt 460,40 miljoner euro för kostnader på grund av IKT-ändringen. Finansieringen av kostnaderna för IKT-ändringen har också budgeterats under moment 28.70.05 i statsbudgeten, för vilket totalt 220 miljoner euro anvisats för åren 2021 och 2022.

Finansieringen av ändringskostnaderna för att inrätta och inleda välfärdsområdena har den 21 december 2021 beviljats av social- och hälsovårdsministeriet som statsunderstöd på grundval av de projektplaner som områdena lämnat in. Stöd för IKT-ändringsåtgärder har på grund av projektplaner beviljats även för HUS-sammanslutningens beredning och till Helsingfors stad. Social- och hälsovårdsministeriets beslut om statsunderstöd har sammanlagt uppgått till cirka 215,165 miljoner euro, varav finansieringen till Västra Nyland uppgår till totalt cirka 13,588 miljoner euro.

Det primära målet med de statsunderstöd som anvisats för IKT-ändringsåtgärder är att säkerställa att informationssystemen och informationshanteringen i områdena fungerar störningsfritt i samband med överföringen av organiseringsansvaret. Finansieringen riktas särskilt till de ändringsarbeten och anskaffningar som är nödvändiga för den allmänna förvaltningens verksamhet och andra näringsgrensoberoende IKT-funktioner samt till de nödvändiga ändringar i branschspecifika informationssystem som lagstiftningen kräver. Finansiering kommer inte att riktas till den egentliga reformen av verksamheten, även om förnyandet av framför allt de branschspecifika informationssystemen också innebär operativa ändringar.

Välfärdsområdenas projektplaner skulle omfatta förberedelser inför IKT-ändringar inom social- och hälsovården och räddningsväsendet samt för icke branschspecifik IKT-verksamhet. Statsunderstöden har allokerats till ändringskostnader av engångskaraktär till följd av reformen. Genomförandet av social- och hälsovårdsreformen kommer också att medföra långvariga konsekvenser

för kostnaderna för IKT-verksamheten i de välfärdsområden som inleds och som finansieras med universell finansiering till välfärdsområdena från och med år 2023.

Beräkningen av ändringskostnaderna till följd av social- och hälsovårdsreformen är kontinuerlig. Kostnadskalkylerna preciseras och kompletteras allteftersom genomförandet av reformen fortskrider. Social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet och inrikesministeriet rapporterar regelbundet om genomförandet av reformen till ledningsgruppen för social- och hälsovårdsreformen och till ministergruppen för social- och hälsovårdsreformen, som också publicerade ett meddelande om bedömningen av finansieringens tillräcklighet den 8 oktober 2021.

Finansministeriet diskuterade den 9 december 2021 om ekonomi och förvaltning med de beredare som ansvarar för social- och hälsovårdsreformen i välfärdsområdena, HUS-sammanslutningen och Helsingfors stad. Den 10 december 2021 lämnade ministeriet en formell begäran till dessa instanser om inlämning av ekonomiska uppgifter senast den 14 januari 2022. Som uppgifter begärde ministeriet bedömningar om bokslut för 2021 samt budgetar för 2022 och eventuella behov av ytterligare anslag. Alla instanser lämnade svar. Inom 2022 kommer ministeriet dessutom att begära motsvarande uppgifter kvartalsvis för kontinuerlig tillsyn och utvärdering. Från och med år 2023 förverkligas områdenas, HUS-sammanslutningens och Helsingfors stads skyldighet att lämna ekonomiska uppgifter som programmässig informationsproduktion (120 § i lagen om välfärdsområden 611/2021). I enlighet med den på förhand fastställda behandlingsprocessen och tidsplanen har ministerierna bedömt de ekonomiska uppgifter som erhållits och behov av ytterligare anslag för beredning.

Regeringen har i den tilläggsbudgetproposition som lämnades till riksdagen den 3 februari 2022 föreslagit ett anslag på 155,7 miljoner euro som skulle anvisas i statsunderstöd till välfärdsområdena, Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS-sammanslutningen senare på våren 2022) och till Helsingfors stad för de IKT-ändringskostnader som social- och hälsovårdsreformen medför, annan beredning i välfärdsområdena och stöd för fullmäktigegruppers verksamhet år 2022.

Ändringskostnaderna till följd av social- och hälsovårdsreformen och finansieringen av dem bedöms i större omfattning, när regeringen beslutar om planen för de offentliga finanserna för åren 2023–2026. Uppföljningen och bedömningen av beredningsfinansieringens tillräcklighet kommer dessutom att genomföras kontinuerligt och tätt i takt med att genomförandet framskrider under innevarande år och även därefter.

Helsingfors 8.2.2022

Kommunminister   Sirpa Paatero